

Beszámolók ◦ Szemlék ◦ Közlemények

CZELLÁR FERENC
(1893 – 1980)

Közel egy évig tartó súlyos betegség után 1980 december 22-én, életének 88. évében örökre eltávozott körünkől *Czellár Ferenc*. Majdnem másfél évtizedig, nyugdíjba vonulásáig volt az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ munkatársa, akire mindenki, aki csak ismerte, szeretettel emlékezik, a hozzá közelebb állók pedig mindnyájan őriznek néhány kedves emléket személyével kapcsolatban. Mérnök létére szívvel-lélekkel könyvtárossá vált, aki *Szabó Ervin* és *Káplány Géza* utódaként, *Veredy Gyulával* együtt lelkes hive és propagálója volt az Egyetemes Tizedes Osztályozás hazai bevezetésének, alkalmazásának és elterjesztésének. Szakozók nemzedékeinek fáradhatatlan tanítómestere volt, és minden érdeklődőt örömmel vezetett be az osztályozás rejtelmeibe. Széles körű tudását, nyelvismeretét az Országos Osztályozó Bizottság aktív tagjaként is jól kamatoztatta. Részt vett az első magyar nyelvű rövidített ETO táblázatok kialakításában és szerkesztésében.

A debreceni református Kollégiumban érettségizett, majd a budapesti Műszaki Egyetem hallgatója lett, ahol tanulmányait az első világháborús frontszolgálat miatt csak a húszas években tudta befejezni. Közismerten baloldali világnézetéből, valamint *Dienes Lászlóhoz* fűződő családi és baráti kapcsolatából adódóan tevékeny szerepet vállalt a Tanácsköztársaság politikai és kulturális életében. Éppen ezért a későbbiekben nem tudott mérnökként elhelyezkedni, hanem többek között mint szabadalmi ügyvivő, majd később mint biztosítási matematikus dolgozott. A felszabadulás után 1949-ben került az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központba.

Baloldali elkötelezettségét a Tanácsköztársaság bukása után is vállalta, ezt tanúsítja például, hogy a kolozsvári *Korunk* c. marxista világnézetű tudományos és irodalmi szemlének 1928-tól 1933-ig – a lap betiltásáig – budapesti szerkesztője és terjesztője volt. Talán kevesen tudják róla, hogy az atombomba megjelenése után írt egy tudományos-fantasztikus regényt, amely *A nagy versenyfutás* címmel 1947-ben 63 folytatásban jelent meg a *Szabad Szó* c. napilap hasábjain.

Már debreceni diák éveitől kezdődően szoros baráti szálak fűzték korának jelentős íróihoz, művészeihez. Közelebbi jóbarátjának mondhatta *Babits Mihályt*, *Móricz Zsigmondot*, *Juhász Gézát*, *Szabó Lőrincet*, *Gulyás Pált*, *Pátzay Pált*, valamint szűkebb pátriájának szülöttét, *Veres Pétert*. A legbensőségesebb barátság azonban századunk nagy magyar szobrászához, *Medgyessy Ferenc*hez kapcsolta. Ennek maradandó emlékei az őt és családjának tagjait ábrázoló gyönyörű *Medgyessy-szobrok*. Emlékezéseit hallgatva, egy jelentős művészeti korszak nagyjainak életéről tudtunk meg sok, már-már feledésbe merült vagy fel sem jegyzett érdekes epizódot. Szerencsére, a közelmúltban ezek egy részét a Petőfi Irodalmi Múzeum kiadványaként az *Érlelő diákevek* és a *Babits és Szilasi levelezése* című kötetekben rögzítették.

Egy tartalmas, hosszú élet befejeztével veszünk búcsút embertársain mindig segíteni kész, fiatalos, mesélőkédvű, mindenki és minden iránt érdeklődő *Czellár Ferenc*től.

dr. Bencsik Jánosné